29.01.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DIŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

SURİYE (SURİYE KUZEYİ- SOÇİ - İDLİB - SURİYE'de ATEŞKES)

- *Azez'de patlama: 7 yaralı…* Suriye'nin Halep iline bağlı Azez ilçesinde bir araca yerleştirilen bomba patlatılması sonucu 7 sivil yaralandı.

- *ABD özel birlikleri Kobani güneyine ulaştı…* Ypg'ye yakın kaynak bugün (Pazartesi), ABD özel birliklerinin Kobani güneyine ulaştığını, görevinin ABD askerlerinin Suriye'den güvenli bir şekilde çekilme sürecini denetlemek olduğunu belirtti. Kaynak, yüzlerce asker ile ifade edilen ABD özel birliklerinin uluslararası koalisyonda diğer güçler ve SDG ile eşgüdüm ve çekilme sürecini denetlemek için son zamanlarda Suriye'nin kuzeyine ulaştığını belirtti. O birliklerin Kobani ve Dayr Az Zor arasında ABD güçlerinin güvenli bir şekilde çekilme sürecini temin etmek için dağıldığını sözlerine ekledi. Kaynak süreç verilerine göre çekilme sürecinin Fırat'ın doğusunda özellikle doğu Dayr Az Zor kırsalında ana noktaların korunması ile birlikte önümüzdeki ay içerisinde ve aşamalı olacağını belirtti. ABD güçlerinin Suriye'den çekilmesinin konunun hassas olması nedeniyle çok gizli bir şekilde olacağına işaret etti.

- ***(ÖZEL HABER)*** *Irak-Suriye sınırını korumak üzere El Cerbe aşiretleri getirilecek iddiası…* El-Cerbe sınırı tutmak amacıyla ortak 'aşiretler' yığını kurmak için Bağdat'ta görüşmeler yapıyor. 'Şemer' kabilesi şeyhi (Hamidi Dehham El-Cerbe) iki ülke arasında sınırı tutmak için ortak 'Haşdi Aşairi (aşiret yığını)' kurma amacıyla Bağdat'a ziyaretini bitirdikten sonra dün (Pazar) Haseke'de Ya'rubiye bölgesine döndü. El-Cerbe geçen Cuma günü ulaştığı Bağdat'ta yeşil bölgeden gelerek Suriye Ya'rubiye nahiyesi karşısında yer alan Irak Rabia nahiyesine Irak ordusuna ait bir helikopter ile indi. Kaynaklar, Şeyh Hami Dehham El-Hadi'nin Suriye ve arasındaki sınırı (ana şekilde Şemer - Suriye El Sanadid ve Irak Nevadir Şemer-kabilesi evlatlarından oluşan gruplar konuşlanıyor) tutmak amacıyla akrabası Iraklı milletvekili Abdurrahim El Şemer'i ile birlikte Haşdi Aşairi (aşiretler yığını) kurmak için çalıştığını belirttiler. Kurulması istenilen 'haşd (yığın)' ın Ennevadir ismini taşıması öngörülüyor. Çoğunluğu Irak ve Suriye 'Şemer' kabilesi evlatlarından oluşuyor. Silahlı güçlerinin sayısı 6 bin civarında olan 'El Sanadid' milisleri Suriye-Irak sınırında sınır muhafız alaylarına dönüştü.

ORTADOĞU-AFRİKA

- *İsrail hükümetinden kenevir ihracatına onay…* İsrail hükümeti, tıbbi amaçlarla kullanılmak üzere kenevir ihracatı yapılmasına onay verdi. İhracatın altı ay içerisinde başlaması bekleniyor.

- *İran: Basra Körfezi ve Akdeniz'i birbirine bağlayarak ticareti geliştirebiliriz…* İran Cumhurbaşkanı Birinci Yardımcısı İshak Cihangiri, Suriye'nin yeniden imarında bu ülkenin yanında durmaya devam edeceklerini belirterek, Basra Körfezi ile Akdeniz'i demir yolu birbirine bağlayarak ticareti geliştirebileceklerini söyledi.

- *Irak'ta Şii milis liderinden 'ABD askerlerini güçle çıkarırız' açıklaması…* Irak'ta Şii milis gücü Asaib Ehlilhak Örgütü lideri Kays el-Hazeli, ABD güçlerinin parlamento kararıyla ülkeyi terk etmemesi halinde onları "güç kullanarak" çıkaracaklarını söyledi.

AB – AVRUPA

- *Almanya: Gümrük Birliği modernizasyonu gündemde değil…* Alman Ekonomi Bakanlığı Müsteşarı Bareiss, Gümrük Birliği modernizasyonunun şu an için gündemde olmadığını söyledi. Bareiss, Türkiye ile ilişkilerde "iyileşmeye" odaklandıklarını aktardı. Bareiss, Türk hükümetinin en önemli öncelikleri arasında yer alan Gümrük Birliği modernizasyonu müzakerelerinin başlatılması talebinin kısa vadede karşılanamayacağı mesajını verdi. "Türkiye en kısa zamanda Gümrük Birliği'nin güncellenmesi talep ediyor. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna Bareiss, "Türkiye ile Avrupa Birliği arasında Gümrük Birliği'nin modernleştirilmesine ilişkin müzakereler şu an için Avrupa Birliği Konseyi'nin gündeminde yer almamaktadır" yanıtını verdi. Bareiss, Türkiye ile ilişkilerdeki gergin dönemin ardından başlatılan normalleşme çabalarının devam ettiğine, ilişkilerde öncelikle iyileşmeye odaklandıklarına işaret etti.

- *Almanya: İran ile ticari mekanizma kurulmak üzere…* Almanya Dışişleri Bakanı Heiko Maas, İran'a yönelik ABD yaptırımlarını bertaraf etmeyi planlayan özel amaçlı ticari mekanizmanın kurulmak üzere olduğunu söyledi. Maas, İran'a yönelik ABD yaptırımlarını bertaraf etmeyi planlayan özel amaçlı ticari mekanizmanın sorulması üzerine, Washington'un İran nükleer anlaşmasından ayrılmasının üzerinden birkaç ay geçtiğini, AB'nin bu çerçevede İran'ı anlaşmada tutmanın yollarını aradığını kaydetti. İran'ı nükleer anlaşmada tutmanın AB'nin güvenlik çıkarı için gerekli olduğuna dikkati çeken Maas, üye ülkelerin bu çerçevede çalışmalar yürüttüğünü ifade etti. Maas, "İran ile ticari mekanizmanın henüz resmi kaydı gerçekleşmedi ancak mekanizma kurulmak üzere" açıklamasını yaptı.

ABD - AMERİKA

- *Demokratlarla duvar konusunda uzlaşmaya varılacağından şüpheliyim…* Trump, federal hükümetin fonlanması için muhalefetteki Demokrat Partililerle yaptığı anlaşmanın dolacağı gelecek aya kadar sınır güvenligi konusunda bir uzlaşmaya varılmasından şüpheli olduğunu söyledi. Trump, federal hükümetin rekor bir süre, 35 gün kapalı kalmasının ardından 800 bin federal çalışanın işe dönmesinin ardından Wall Street Journal gazetesine konuştu. Cumhuriyetçi Partili Başkan Trump, Meksika sınırına inşa etmeyi planladığı duvar için bütçede istediği parayı azaltacağından da şüphe duyduğunu vurguladı. Federal hükümetin bir kez daha kapanmasını önlemek için Kongre'nin 15 Şubat'a kadar bütçede uzlaşması gerekiyor. Kongre Bütçe Ofisi'nden yapılan açıklamaya göre ABD ekonomisi federal hükümetin kapanması nedeniyle 3 milyar dolar kaybetti.

- *Trump, 'Birliğin Durumu' konuşmasını 5 Şubat'ta yapacak…* ABD'de 35 gün süren federal hükümet krizinin aşılmasının ardından Başkan Donald Trump, Kongre'deki yıllık "Birliğin Durumu" konuşmasını 5 Şubat'ta yapacak.

VENEZUELA'DA KRİZ

- *Bolton: Venezüella ordusu, gücün muhalif lidere geçmesini kabul etmeli…* "Bugünkü adımımız Maduro ve taraftarlarının artık Venezüella halkının varlıklarını kontrol edemeyeceklerini garanti edecektir" ifadesini kullanan Bolton, ordu içerisinde birçok düzeyde komutanın da artık Guaido'dan yana olması ve Venezüella ordusunun "ülkede barışçıl bir geçiş süreci için" Guaido'ya destek vermesi gerektiğini savundu. Venezüella'ya yönelik askeri seçenekleri değerlendirip değerlendirmedikleri yönündeki bir soruya Bolton, "Venezüella konusunda tüm seçenekler masada" yanıtını verdi. Ayrıca şu ana kadar 20'den fazla ülkenin Guaido'yu "Venezüella'nın meşru lideri" olarak tanıdığını ifade eden Bolton, diğer ülkelere de bu yolu seçme çağrısı yaptı.

- *Türkiye kırmızı ülkeler arasında…* ABD'nin Venezuela'ya yaptırım kararlarını açıkladığı basın toplantısında perdeye yansıyan ve Maduro yönetimine destek veren vermeyen ülkelerin işaretlendiği haritada destek veren ülkeler kırmızı olarak işaretlenmişti ve Türkiye de bunların arasında görüldü. Harp oyunlarında mavi dost, kırmızı düşman ülkeler olarak işaretleniyor.

- *5 bin asker Kolombiya'ya notu…* Venezuela'ya yaptırım kararını açıklayan Trump'ın ulusal güvenlik danışmanı Bolton'un elinde tuttuğu sarı not defterindeki "5 bin asker Kolombiya'ya" yazılı not hem sosyal medya hem de bölge basınında en çok tartışılan konu haline geldi. Kolombiya Dışişleri Bakanı Trujillo, tartışmalar üzerine başkent Bogota'daki Devlet Başkanlığı Sarayı Casa de Narino'da kameralar karşısına geçerek, John Bolton'un elinde tuttuğu ve Kolombiya'yı işaret eden notun gerekçesi ve kapsamının bilinmediğini söyledi. Ülkesinin Venezüella'daki durum karşısında "Lima Grubu" olarak bilinen ve son kararlarına Meksika'nın katılmadığı 13 Amerika kıtası ülkesi ile ortak hareket ettiğini belirten Trujillo, ülkesinin Venezuela'yı seçime götürecek ve anayasal düzeni inşa edecek şartları oluşturmak için diplomatik ve politik davranmaya devam edeceğini vurguladı.

- *ABD'den Venezuela'nın resmi petrol şirketi PDVSA'ya yaptırım…* ABD Ulusal Güvenlik Danışmanı John Bolton, Washington'un Venezuela'da devlete ait petrol şirketi PDVSA'ya (Petroleos de Venezuela) yaptırım uygulamaya başladığını duyurdu. Gazetecilere konuşan Bolton, bu adımın 'Nicolas Maduro yönetiminin Venezuela halkının varlıklarını yağmalamasına engel olmak amaçlı' olduğunu ifade etti. Bolton, Venezuela'ya ait 7 milyar

dolarlık mal varlığına el konulduğunu söyledi. ABD, resmi petrol şirketi PDVSA'ya yaptırım kararını açıkladığı sıralarda, kendisini geçici devlet başkanı ilan eden Juan Guaido da Venezuela Kongresi'ne şirket ve şirkete bağlı petrol rafinerisi Citgo yönetimine yeni bir isim atamaları talimatı verdiğini duyurdu. Guaido ayrıca, Venezuela'nın ülke dışındaki mal varlıklarının kontrolünü ele geçirdiğini açıkladı.

- *Maduro'dan muhalefete diyalog çağrısı…* Maduro, ABD'nin, ülkenin petrol şirketleri PDVSA ve Citgo'ya yaptırım kararı almasına ilişkin, "Bu yaptırım kararlarıyla Citgo'yu Venezüellalılardan çalmak istiyorlar. Böylelikle anlıyoruz ki ABD'nin amacı Venezüella'nın zenginliklerine el koymak" dedi. Muhalefete diyalog çağrısını yineleyen Maduro, "Ülkedeki birçok muhalif liderin, ülkenin şu anda gitmekte olduğu aşırılığa karşı olduğunu biliyorum ancak susmaya devam ederseniz siz de Venezüella'da olacaklardan sorumlu olursunuz. Şimdi vakit cesaret, darbeye 'Hayır' deme, diyalog masasına oturma vaktidir" ifadelerini kullandı.

- *Guaido'dan yeni protesto çağrısı…* Venezuela'da kendisini geçici devlet başkanı ilan eden Meclis Başkanı Juan Guaido halka Maduro'ya karşı yeniden protesto gösterisi düzenleme çağrısı yaptı. Twitter hesabı üzerinden yayınladığı video-mesajıyla halkı Maduro'ya karşı yeni protestolar düzenlemeye çağıran Guadio, protestoların bu hafta Çarşamba-Cuma günleri arasında düzenleneceğini duyurdu. Halka sokaklara dökülmeye çağıran Guaido, ordudan da "halkın tarafında yer almasını" istedi. Guaido, Cumartesi günü hem Venezuela'da hem de tüm dünyada "geniş çaplı protestolar" düzenleneceğini açıkladı. Cumartesi günü, Avrupa ülkelerinin de aralarında bulunduğu çok sayıda ülke Venezula Devlet Başkanı Nicolas Maduro'ya seçimlere gidileceğini açıklaması için sekiz günlük süre tanımış, aksi takdirde Guaido'yu devlet başkanı olarak tanıyacaklarını açıklamıştı. Söz konusu süre 3 Şubat'ta doluyor.

- *Guaido'dan İngiltere'ye altınları Maduro'ya vermeyin çağrısı…* Venezuela'da kendisini ülkenin lideri ilan eden Meclis Başkanı Juan Guaido'nun İngiltere Başbakanı Theresa May ve Merkez Bankası Başkanı Alan Carney'e bir mektup yazıp, Venezuela'nın İngiltere'deki ülkedeki altın rezervlerinin Cumhurbaşkanı Nicolas Maduro'ya verilmemesini istediği belirtildi. Daily Telegraph'ta yer alan habere göre, 35 yaşındaki Meclis Başkanı Guaido mektubunda "Bize bu gayrimeşru işlemi durdurmanızı istemek izin yazıyorum. Bu para transfer edilirse bu gayrimeşru ve yozlaşmış Nicolas Maduro rejimi tarafından Veneuela halkını baskı altına almak ve zulmetmek için kullanılacak." denildi. Gazete, İngiltere'nin Latin Amerika ülkelerinden sorumlu Bakan Yardımcısı Alan Duncan'ın da Merkez Bankası'nın 1 milyar dolar değerindeki altını serbest bırakmaması çağrısında bulunduğunu belirtiyor. Haberde Duncan'ın "Merkez Bankası önemli miktarda Venezuela altınını tutuyor. Bu onların kararı, hükümetin değil. Birçok ülkenin Nicolas Maduro'nun meşruiyetini sorguladığını ve Juan Guaido'yu tanıdıklarını göz önüne alacaklarından şüphe yok." şeklindeki sözlerine yer veriliyor.

RUSYA

- *Rus Büyükelçi: INF Anlaşması konusunda Washington ile işbirliğine hazırız…* Rusya'nın Berlin Büyükelçisi Sergey Neçayev, Orta Menzilli Nükleer Kuvvetler Anlaşması (INF) konusunda Washington ile işbirliğine hazır olduklarını söyledi. Neçayev, ülkesinin bu konuda ABD ile işbirliğine hazır olduğunu belirterek, "Rusya anlaşmazlık arayışında değil" dedi. Neue Osnabrücker Zeitung gazetesinde açıklamalarda bulunan Büyükelçi, "Rus hükümeti

INF Anlaşması konusunda Amerikalı meslektaşlarımızla açık ve nesnel bir diyaloğa hazır. Onlardan da benzer bir tavır bekliyoruz" dedi.

- *Rusya'daki 'Filistin' toplantısı için Hamas'a davet…* Hamas, Filistin uzlaşısını görüşmek üzere Şubat ayı başında Rusya'da düzenlenmesi planlanan toplantı için Moskova yönetiminden davet aldığını duyurdu.

ASYA - PASİFİK

- *NATO Genel Sekreteri Stoltenberg'den 'Afganistan' açıklaması…* NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg, NATO'nun, ABD ile Taliban arasında devam eden görüşmeleri memnuniyetle karşıladığını ve bu görüşmeleri desteklediklerini bildirdi.

- *ABD ile Taliban anlaştı: Afganistan'da ateşkes ilan edilecek, barış görüşmeleri yapılacak…* ABD'nin Afganistan Özel Temsilcisi Zalmay Halilzad, ülkesinin ve Taliban'ın 17 yıldır süren savaşa son verilmesini amaçlayan bir anlaşma imzalanması yolunda önemli aşama kaydettiklerini söyledi. Halilzad, bir çerçeve anlaşma üzerinde mutabakat sağlandığını açıkladı. Nihai anlaşmayla, Afganistan'da ateşkes ilan edilecek ve Taliban ile Afgan hükümeti arasında barış görüşmeleri yapılacak. Zalmay Halilzad bu açıklamayı Kabil'de Afgan hükümetini müzakerelerle ilgili olarak bilgilendirmesinin ardından yaptı. Amerikan **New York Times** gazetesine konuşan Halilzad, Taliban'ın "Afganistan'ın terör örgütleri için bir üs olarak kullanılmasını önleme" taahhüdünde bulunduğunu söyledi. ABD ve Taliban heyetleri arasında Katar'da yapılan müzakereler 6 gündür devam ediyordu. Ancak uzmanlar, Halilzad'ın son açıklamasına karşın Afganistan'da bir barış anlaşması imzalanmasının yıllar alabileceğini söylüyor.

- *Afganistan Devlet Başkanı Gari'den Taliban'a görüşme çağrısı…* Afganistan Devlet Başkanı Gani, Taliban'a hükümet ile doğrudan görüşmelere başlama çağrısında bulundu. Kabil'in yer almadığı, Taliban ile ABD arasındaki görüşmelerde ise ilerleme kaydedildiği açıklandı. Gani, Pazartesi günü televizyondan yayınlanan konuşmasında, "Afganların barış talebini kabul ederek, hükümet ile ciddi görüşmelere başlamaları için Taliban'a çağrıda bulunuyorum" dedi. Afganistan Devlet Başkanı Gani, konuşmasında Taliban'ın iki seçeneği bulunduğunu belirterek, ya Afganlarla yan yana duracaklarını ya da yabancı güçler ve hedeflere alet olacaklarını dile getirdi.

- *Huawei'ye yöneltilen suçlamaların arkasında siyasi manipülasyonlar var…* Çin hükümeti, ABD Adalet Bakanlığı'nın Çinli telekom devi Huawei ve şirketin Mali İşler Başkanı Meng Wanzhou'ya yönelttiği yolsuzluk, banka ve para dolandırıcılığı ve teknoloji hırsızlığı suçlamalarının "arkasında siyasi manipülasyonların olduğunu" savundu. Çin Dışişleri Bakanlığı Bözcüsü Geng Şuang'ın yazıı açıklamasında "ABD bir süredir, belirli Çin şirketlerinin itibarını sarsmak ve kovuşturmak ve bu şirketlerin meşru ve yasal faaliyetlerini boğmak için devlet gücünü kullanıyor." denildi. Sözcünün açıklamasında "Bunların arkasında güçlü siyasi motivasyonlar ve siyasi manipülasyonlar bulunuyor." ifadeleri yer aldı. Çin hükümeti ayrıca, Huawei hakkındaki suçlamalardan "çok kaygılı" olduklarını belirtti ve Amerikan Adalet Bakanlığı'na Meng için çıkartılan tutuklama emrinin derhal geri çekilmesi çağrısı yaptı.

TÜRKİYE - TÜRK DÜNYASI

- *BM özel raportörü Kaşıkçı için Türkiye'de…* BM özel raportörü Agnes Callamard, Kaşıkçı cinayetinde devletlerin ve şahısların sorumluluklarını soruşturmak için Türkiye'de bugün itibarıyla çalışmalarına başladı.

KÜRESEL

- *2018'de terör eylemlerinde azalma oldu…* Londra'daki Jane's Terrorism and Insurgency Center'in (JTIC) başkan yardımcısı ve terörizm araştırmaları uzmanı Matthew Henman 2018'de terör saldırıları ve can kayıplarında azalma olduğunu açıkladı. Peki, bunun sebebi ne? İşte Henman'ın cevapları: Irak ve Suriye'deki çatışmaların doruğa çıktığı, Musul ve Rakka'da çok kan döküldüğü 2016 ve 2017 yıllarında terör saldırılarında önemli artış kaydedilmişti. Terör milisi IŞİD'in elindeki bölgelerde devam eden çatışmalar nedeniyle de çok sayıda terör saldırısı düzenlenmişti. Daha önceki yıllara kıyasla 2018 yılında büyük yerleşim birimlerinde koordineli çatışmalar olmadı. Suriye ve Irak'taki saldırıların azalması dünya genelindeki terör eylemlerinin de azalmasına yol açtı. Düşüşte IŞİD'in zayıflaması rol oynadı. Gözlemlediğimiz şiddet eylemlerinin çoğunluğu İslamcı nitelik taşıyor. Ancak sağ radikalizmde de şiddet potansiyelinin arttığını görüyoruz. Batı Avrupa ve ABD'de düzenlenen şiddet eylemleri radikal İslamcı terör ile kıyaslanamaz. IŞİD'in yenilip bertaraf edildiğini sanmak hata olur. Terör milisi kontrolündeki bölgelerin çoğunu kaybetmiş olmasına rağmen 2018'in en yüksek ölü sayısına yol açan terör saldırıları bu örgüt tarafından düzenlendi. IŞİD sadece Irak ve Suriye'de değil ama aynı zamanda Afganistan, Batı Afrika, Yemen, Somali ve Güneydoğu Asya'da da varlığını koruyor. IŞİD'in ardından Taliban geliyor. Taliban'ın öldürdüğü insanların sayısı 2018'de bir yıl öncesine göre bir kat arttı. Örgüt öncelikle güvenlik görevlilerini öldürdü. Afganistan'ın Suriye'yi de geçip dünyanın en tehlikeli ülkesi haline gelmesi bununla mı ilgili sorusunun cevabı kesinlikle evet. Taliban öncelikle güvenlik görevlilerini hedef alırken IŞİD ve uzantıları yerel halk arasında yüksek can kaybına yol açan saldırılar düzenliyor. Avrupa'da şiddet biraz azaldı, can kayıplarında ise önemli düşüş kaydedildi. Yalnız başına saldırı düzenleyen tek tük teröriste rastlandıysa da Avrupa'nın batısında daha önceki yıllardaki gibi kitlesel saldırılar olmadı. Avrupa'da İslamcı terör tehdidi kadar aşırı sağcılık da tırmanışta olduğundan tehlikenin geçtiği söylenemez. Bu grubun eylemleri daha çok mala zarar veriyor, ya da yaralanmalara yol açıyor. Ukrayna'daki anlaşmazlık statik bir hal aldı. Analizlerimizde sadece duyurulan olayları değerlendirebiliyoruz. Ukrayna ayrılıkçıların doğuda ateş açmasını terör olarak nitelendiriyor. Afganistan ya da Suriye'de bu gibi küçük çaplı çatışmalar istatistiklere yansımıyor. En fazla terör eyleminin Ukrayna'da kaydedilmiş olması istatistiklerin daha özenli yapılmasıyla ve çatışmaların belli bir bölgede meydana gelmesiyle ilgili. Sınırlı bir bölgede meydana gelen saldırıları eksiksiz takip etmek daha kolay oluyor. İslamcıların bundan sonra geniş bölgelerinde kontrolü ele geçirecekleri yer neresi, deseler Batı Afrika derim. IŞİD Nijerya ordusuna ağır kayıplar verdirdi. Çoğu asker firar etti. Nijerya ordusu IŞİD'in sürekli saldırılarına karşı koyacak durumda değil. Terör milisi Nijerya'nın kuzeyindeki geniş bölgelerin kontrolünü ele geçirirse hiç şaşmam. Dünyadaki terör saldırıları ne yönde gelişecek soRusunun cevabını şöyle verebiliriz. Geçen yılki düzeyde kalacağını tahmin ediyorum. Saldırılar biraz artabilir. IŞİD son aylarda Irak ve Suriye'de yeniden örgütlenmeye, kayıplarını telafi etmeye ve bölgesel olmayan bir isyan hareketi olarak canlanmaya çalıştı. Terör milisi Suriye'nin doğu ve güneyi ile Irak'ın kuzey ve orta kesimlerindeki saldırılarını muhtemelen arttıracaktır. IŞİD ile bağlantılı grupların

da diğer bölgelerde daha faal olması beklenebilir. İdlib'de çatışma çıkabilir ve Suriye ile Rusya kontrolü tamamen sağlamak amacıyla burada harekete geçebilir. Türkiye'nin Suriye Kürtlerine müdahalede bulunması da mümkün görünüyor. Ukrayna'daki anlaşmazlığın da süreceği anlaşılıyor. Afganistan'da da Taliban giderek güçleniyor.

- *56 milyon kişi acil gıda yardımına muhtaç…* Dünya Gıda Programı ile BM Gıda ve Tarım Örgütünün raporuna göre, Afganistan, Orta Afrika Cumhuriyeti, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Güney Sudan ve Yemen'de geçen yıl çatışmalar nedeniyle gıda kıtlığı arttı. Raporda söz konusu beş ülkeyle Suriye, Somali ve Çad Gölü Havzası'nda yaklaşık 56 milyon kişinin acil gıda yardımına ihtiyaç duyduğu belirtildi. Uzun süreli savaşlardaki artışın "eşi benzeri görülmemiş, kabul edilemez seviyelerde" açlık ve kıtlığa neden olduğuna işaret edilen raporda, insani yardım çalışanlarına yönelik şiddetin de arttığı, yardım örgütlerinin çalışmalarını askıya almak zorunda kaldığı vurgulandı. Yemen'de dünyanın en büyük insani krizinin yaşandığı belirtilen raporda, 2018'in son 6 ayında Kongo Demokratik Cumhuriyeti'nde artan silah çatışmalar nedeniyle 13 milyon kişinin gıda güvenliğinin olmadığı kaydedildi.

21. YÜZYIL TÜRKİYE ENSTİTÜSÜ